

Aktuell arbetsrätt 2019

Lagstiftning, utredningar och domar

Jonas Stålnacke Almegas arbetsrättsenhet

En kort tillbakablick - arbetsrättslig lagstiftning 2018

- Dataskyddsförordningen (25 maj)
- Dataskyddslagen (25 maj)
- Förstärkt rehabilitering (1 juli)
- Höjt tak i sjukförsäkringen (1 juli)
- Företagshemlighetslagen (1 juli)
- Kamerabevakningslag (1 augusti)

Beslutad lagstiftning ikraft under 2019

- Karensavdrag (1 januari)
 - en mer rättvis självrisk i sjukförsäkringen
- Entreprenörsansvar (1 januari)
 - löneskydd i byggbranschen
- Den ekonomiska familjepolitiken (1 januari)
 - regelförenklingar
- Utvidgad rätt till föräldrapenning (1 juli)
 - fler familjekonstellationer omfattas
- Utökad fredsplikt (1 augusti)
 - ändringar i MBL

Entreprenörsansvar

Huvuddrag;

- Bygg- och anläggningsarbete
- Krav på lön kan riktas även mot
 - arbetsgivarens uppdragsgivare eller
 - huvudentreprenören
- Den som betalat har regressrätt
- Arbetstagare och fack har rätt till information

Ekonomisk familjepolitik

- regelförenklningar

- Föräldrapenning och ledighet för mödravårdsbesök och inskolning
 - undantas från begränsning till tre perioder
- Slopas anmälningskrav vid vård av sjukt barn
 - begära ersättning inom 90 dagar

Föräldrapenning för fler familjekonstellationer

Rätt till föräldrapenning även för sambo

- inte krav på tidigare varit gifta
- inte krav på gemensamma barn

Likställs med tillfällig föräldrapenning

Utökad fredsplikt

- Arbetsplatser där det finns kollektivavtal
 - beslutats i behörig ordning
 - syfte uppnå kollektivavtal
 - förhandlat om ställda krav
 - inte undantränga befintliga avtal
- Förbud utöva påtryckning i rättstvister

KOMMANDE FÖRÄNDRINGAR

Pensionssystemet

- Ett längre arbetsliv – en utdragen process
- parlamentarisk utredning (SOU 2013:25)
- Pensionsgruppen överens i december 2017
- Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem (Ds 2019:2)

Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem

- Riktålder införs
- Höjningen av "pensionsåldern" sker i tre steg;
 - 62 år den 1 januari 2020
 - 63 år den 1 januari 2023
 - riktåldern avgör fr. o. m. 2026 (64 år?)
- Höjda åldrar för sjukersättning och A-kassa

Ny pensionsålder - även i LAS

Anställningsskyddet förlängs i två steg;

- 68 år den 1 januari 2020
- 69 år den 1 januari 2023

Förenklad uppsägningsprocess efter fyllda 68/69

- Begränsat anställningsskydd
- Förenklat uppsägningsförfarande
- Förenklat avskedsförfarande
- Möjlighet till tidsbegränsad anställning försvinner
- Dispositivitet genom kollektivavtal

Övergångsregler

- Kollaktivavtalad skyldighet att lämna vid viss ålder gäller enligt huvudregel
- Individuellt avtalad skyldighet gäller enligt huvudregeln inte
- Besked om upphörande gäller enligt huvudregeln

AD-domar 2019

Nr 2 saklig grund för att säga upp besiktningstekniker trots lång anställningstid (jfr 2017 nr 3)

Nr 8 beräkning av anställningstid efter övergång av verksamhet

Nr 9 var en utfästelse om att få ta med sig anställningstid vid ag-byte bindande?

AD-domar 2019

Nr 12 var det illojalt när VD startade konkurrerande verksamhet? (jfr AD 1991 nr 86)

Nr 15 fanns det grund för att avskeda generaldirektör som erkänt brott?

Nr 20 avskedande vid HVB-hem efter arbetsvägran och olämpligt uppträdande

Betänkanden och förslag

- Registerutdrag i arbetslivet (SOU 2014:48)
 - förbud utan lagstöd
- Belastningsregisterkontroll i arbetslivet (SOU 2019:19)
 - utökat författningsstöd för vissa verksamheter bl. a.
 - aktörer som utför vård- och omsorg i hemmet åt äldre och personer med funktionsnedsättning

Betänkanden och förslag

- Nytt om utstationering (SOU 2019:5)
 - lön istället för minimilön
- Stöd vid korttidsarbete (SOU 2018:66, 2019:10)
 - statligt stöd samt validering och kompetensåtgärder

Betänkanden och förslag

- Tid för utveckling (SOU 2018:24)
 - utvecklingsledighet
- F-skattesystemet (SOU 2019:31)
 - en översyn

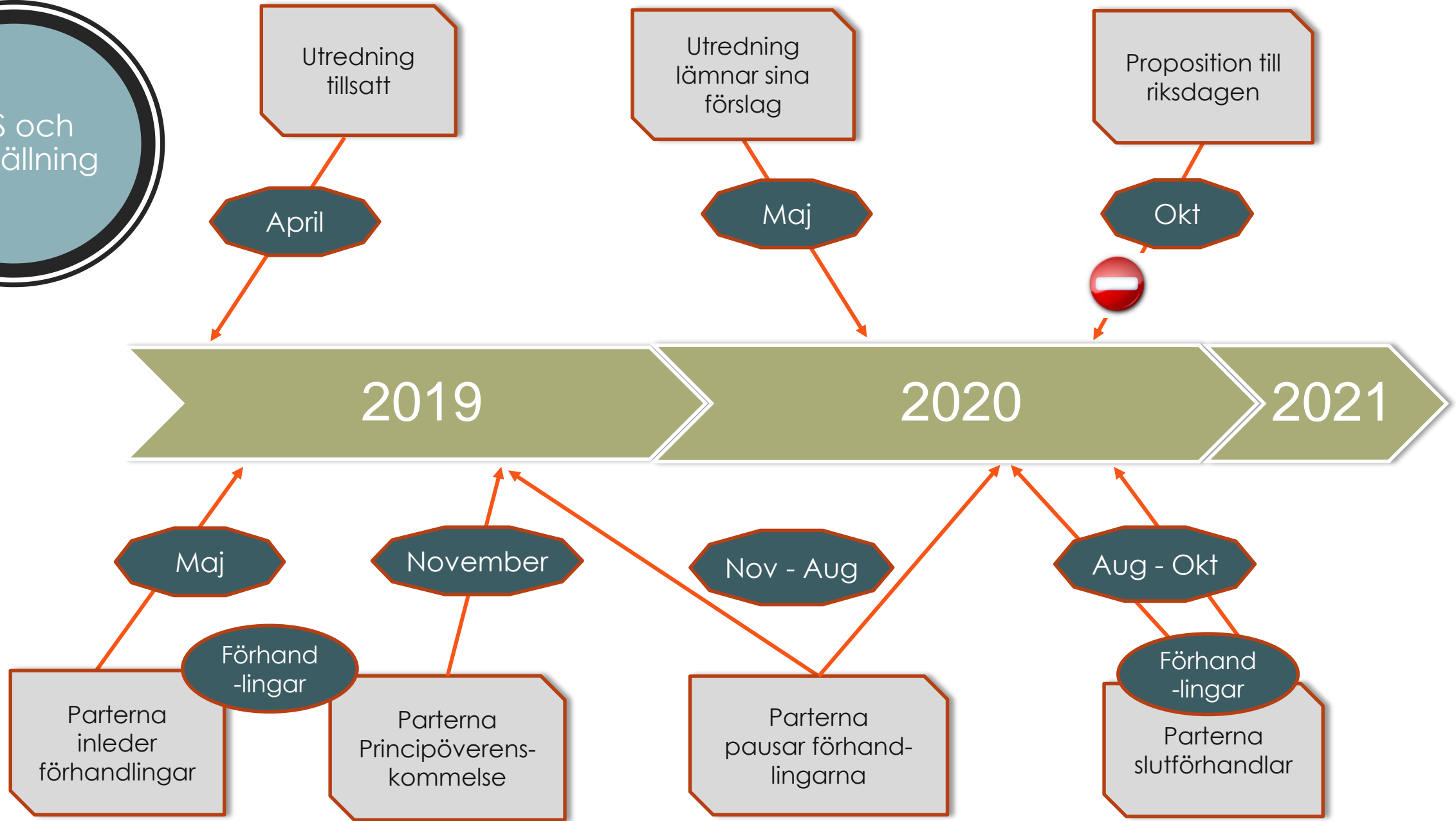
Betänkanden och förslag

- Ett arbetsliv i förändring (SOU 2017:24)
 - tillträdesrätt för regionala skyddsombud
- Meddelarskydd för privatanställda (SOU 2017:41)
 - fler verksamheter ska omfattas

Pågående utredningar

- En moderniserad arbetsrätt (Dir 2019:17)
 - turordningsreglerna
 - kompetensutveckling
 - uppsägningstvister
 - bättre balans mellan olika anställningsformer
- Genomförande av visseblåsardirektivet (Dir. 2019:24)

LAS och omställning

AD-domar 2019

Nr 34 vägrade förhandla för att träffa kollektivavtal
(jfr AD 2018 nr 9)

Nr 35 stöld av byggmaterial på arbetsplatsen bevisad, grund för
avskedande

Nr 38 inte grund för avskedande trots otillåtna slagningar i
databas

AD-domar 2019

Nr 39 saklig grund för uppsägning av polis med olämplig kärleksrelation

Nr 49 chef avskedad sedan han tagit hem add-on-varor

AD-domar 2019

Kollektivavtalstolkning / kollektivavtalsbrott

Nr 3 förhandlingsskyldighet enligt kollektivavtal

Nr 10 hade arbetsgivaren anvisat personalutrymme?

Nr 16 lönebestämmelser

Nr 47 brott mot kollektivavtal att publicera avtalstryck?

Nr 48 viloregler för kabinpersonal

Andra domar av intresse

Avskedad efter dataintrång (Stockholms tingsrätt)

Föräldraledig nekades omplacering (Göteborgs tingsrätt)

HD sätter punkt för maratonprocess om skadestånd för fackliga stridsåtgärder

EU-nyheter

- HD överlåter till EU-domstolen att avgöra om en talan i en diskrimineringstvist kan medges utan prövning i sak
- EU-domstolen om
 - religiösa högtider (C-
 - registrering av arbetstid (C-
- Direktiv om minimivillkor i arbetslivet
- Kommissionens programförklaring

STATISTIK FRÅN ARBETSDOMSTOLEN

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
ANTAL INKOMNA A-MÅL:	201	166	160	156
ANTAL INKOMNA B-MÅL:	135	128	133	124
TOTALT	336	294	293	280
ANTAL AVGJORDA A-MÅL:	208	228	158	167
ANTAL AVGJORDA B-MÅL:	149	119	145	130
TOTALT	357	347	303	297
ANTAL DOMAR / BESLUT	76	77	67	81

AD-domar 2019

Nr 2 uppsägning pga misskötsamhet

Nr 3 förhandlingsskyldighet, piloter

Nr 8 beräkning av anställningstid efter övergång

Nr 9 utfästelse ta med sig anställningstid vid ag-
byte

Nr 10 kollektivavtalsbrott, arbetsmiljö

Nr 12 VD, vitesförbud

AD-domar 2019 forts.

Nr 15 avskedande av generaldirektör

Nr 16 kollektivavtalstolkning, löner regler

Nr 17 vem är arbetsgivare?

Nr 20 avskedande vid HVB-hem

Nr 21 inhibition av betalningsskyldighet efter överklagande

Nr 22 at-krav vid offentligt ackord

Nr 24 disciplinpåföljd enligt LOA

AD-domar 2019 forts.

Nr 33 undersköterska vid äldreboende som avskedats efter ha agerat hårdhänt och kränkande

Nr 34 rätt till förhandling för att träffa kollektivavtal

Nr 35 avskedande efter stöld av byggmaterial

Nr 38 avskedande efter otillåtna slagningar i databas

Nr 39 saklig grund för uppsägning av polis

AD-domar 2019 forts.

Nr 47 kollektivavtalsbrott att publicera avtalstryck

Nr 48 kollektivavtalstolkning, arbetstidsavtals viloregler

Nr 49 avskedande efter att bl a ha tillskansat sig egendom

Utbildningar under våren se [Almega.se](https://www.almega.se)

Vårens utbildningar:

<https://www.almega.se/aktiviteter/>

Nyheter -Arbetsstillstånd

Webinarium

**Önskar Du en företagsförlagd kurs kontakta
Utbildningsenheten på Almega**

Tack!

Jonas Stålnacke

Almega